

Es museus locals a debat

El 2n Congrés Català de Museus Locals i Comarcals va tenir lloc els dies 15, 16 i 17 d'abril a Arbúcies, Girona i Olot, deu anys després que el Museu Comarcal de la Garrotxa i el Museu Etnològic del Montseny abordessin el primer. Ara, aquest tàndem creatiu i inquiet, que tant aporta als museus de Catalunya, ha repetit i ha anat, en l'organització d'aquest segon Congrés, de la mà amb l'Institut del Patrimoni Cultural, de la Universitat de Girona. Una Comissió Tècnica d'Assessorament formada per gent diversa vinculada al món dels museus hi ha treballat conjuntament.

A Terrassa, el dia 26, una mica ja despenjat del gruix de la reunió, va plantejar-se una taula rodona que convidava a entendre i discutir sobre els museus locals i comarcals a l'Estat espanyol. Aquest mateix dia es van presentar les conclusions del Congrés, que varen debatre's i s'assumiren en allò més substancial.

Malgrat el temps transcorregut des del primer, de l'època en què encara no hi havia Llei de Museus (1990), els escenaris, la gent, els problemes plantejats i, fins i tot, el cartell anunciador, obra de Narcís Comadira, ens recorden que els canvis en els nostres museus, que hi són, no han estat tan fonamentals com potser la mateixa llei presagiava i com l'entusiasme dels joves museòlegs ens feia esperar.

Més de 130 inscrits vinguts d'arreu de Catalunya varen tenir l'oportunitat de participar activament en els debats que sorgiren especialment de les ponències, que obrien les sessions de cada jornada, i també de les comunicacions presentades, que superaren la trentena.

El Congrés va estructurar-se entorn de tres temes bàsics en la praxi museològica: comunitat, territori i col·leccions.

De ben segur que la tria no pot ser arbitrària, ja que la naturalesa i missió d'aquests museus mitjans i petits que eren cridats a trobar-se aquí tenen en la comunitat que els acull i en el territori que tracten la seva raó de ser.

En un intent de resumir el contingut de les ponències, comunicacions, taules rodones i debats que es van anar desenvolupant en el Congrés, i seguint una mica el seu esquema, apuntem tot seguit unes reflexions que recullen el que la discussió d'aquests dies va anar dibuixant.

Els museus locals i comarcals actuen com a dinamitzadors culturals, socials i econòmics de l'àrea en què s'implanten i es fan ressò de les problemàtiques de la seva població, tot intentant proporcionar una via per

Una taula rodona del Congrés: «Museus i territori».

canalitzar les inquietuds dels diferents col·lectius que formen la comunitat.

Queda ja superada la visió aquella que limitava el radi d'acció del museu a unes actuacions intramurs. Els museus *malden per explicar el seu territori*, aquell que se sent, que es percep com a coherent en el discurs del museu. El patrimoni d'aquest territori es concep de manera integral i és objectiu de la institució museística.

En aquest punt, es constata que l'aplicació de la Llei de Museus, que estableix una xarxa

Acte inaugural del Congrés, a Arbúcies.

territorial dels museus i s'han de *potenciar les xarxes i associacions* de museus. Si convé, cal cercar noves fórmules d'associacions que responguin a les necessitats concretes dels museus. Les xarxes de cooperació, sorgides quasi sempre des dels estaments tècnics, sense marc legal, han de guiar el futur dels museus per tal d'estar en condicions de fer entrar els

s'impulsi decididament la *coordinació institucional* per optimitzar recursos.

Pel que fa a les col·leccions, en aquest escenari on el patrimoni s'ha d'articular temàticament/territorialment, podem obviar la procedència i la titularitat d'aquests béns. Ens cal reordenar les col·leccions. Es busca l'intercanvi, l'estudi i la reorganització dels fons, la qual cosa implica avançar en l'elaboració de catàlegs i inventaris que han de permetre racionalitzar els fons dels museus.

S'impulsa treballar amb polítiques d'adquisicions ben definides que, alhora, permetin *plantejar solucions* per als magatzems de reserva dels fons i per als objectes museístics obsolets.

Finalment, i a tall de conclusió, tothom va sortir convençut que cal potenciar la diversitat de museus a Catalunya, que és necessari desenvolupar i aplicar la Llei de Museus, especialment pel que fa a l'ampliació de les xarxes temàtiques, els serveis d'atenció als museus i el Decret de personal tècnic i directiu de museus.

En tot cas, el col·lectiu de museòlegs va dir que no trigaria tant a tornar-se a reunir en un congrés de museus locals i comarcals.

**MIQUEL MARTÍ
I LLAMBRICH**

temàtica com un model més avançat, representava també un plantejament més necessitat de recursos. La territorialitat hi quedaria prevista si es desplegués la llei amb força. Però és difícil ordenar el patrimoni en el territori quan aquest s'articula sobre la base de les diputacions, les comarques, les vegueries, etc. Tot plegat implica una vocació d'*estructurar el país*, una articulació que gira al voltant de les xarxes temàtiques i de les territorials.

D'acord, doncs, que s'ha de desenvolupar l'articulació

Assistents al Congrés, en una sessió a la Universitat de Girona.

nostres equipaments, amb qualitat, en un mercat cada vegada més ampli i exigent.

I si els museus nacionals han d'ajudar a vertebrar els diferents temes, es reclama la constitució del Museu Nacional d'Etnologia de Catalunya.

En aquest mateix ordre de coses, el paper real dels Serveis d'Atenció als Museus (SAM) és el d'establir el lligam, la vertebració entre els diferents museus locals, no adherits als museus nacionals. Es demana que es desenvolupin plenament les xarxes de serveis oficials i que